

عنوان مقاله:

نقش شئون معصوم در تعیین موضوع

محل انتشار:

فصلنامه فقه، دوره 25، شماره 96 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسنده:

سیدمحمدرضی آصف آگاه - استادیار پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

خلاصه مقاله:

شئون معصوم در استنباط حکم شرعی نقش بسزایی دارد. یکی از انواع تاثیرگذاری شئون معصوم در استنباط، تاثیر شئون معصوم در دستیابی به موضوع حکم شرعی است. روش در این پژوهش، استقرایی است. با استقرای شئون و نوع تاثیرگذاری آنها بر موضوع، نقش شئون در تعیین موضوع مشخص می شود. این مقاله درصدد تبیین انواع اثرگذاری شئون معصوم بر شناخت موضوع است. معصوم شان های متعددی دارد. از میان شئون گوناگون معصوم، برخی از شئون در تعیین موضوع حکم شرعی نقش بیشتری دارند. مهم ترین و کلی ترین نقش ها عبارت اند از: نقش شئون معصوم در شناخت اصل موضوع، تغییر و تبدل موضوع، توسعه و تعمیم موضوع، شناخت مصداق های جدید. شئون موثر در تعیین موضوع به ترتیب عبارت اند از: شان تطبیق، شان تفریع و شان تفسیر. شان تفسیر بیشتر در شناسایی اصل موضوع موثر است. شان تفریع بیشتر در شناسایی توسعه و تعمیم موضوع نقش دارد و از طریق علت یابی، موضوع موسع را مشخص می نماید. شان تطبیق بیشترین نقش را در تعیین موضوع دارد. نصی که از شان تطبیق صادر شده باشد بیانگر مصداق های انحصاری نیست؛ پس موضوع، مصداق یا مصداق های مذکور در نص نیست و حتی ممکن است مصداق های موضوع تغییر یافته یا مصداق های جدیدی پیدا کند.

کلمات کلیدی:

شئون معصوم، موضوع شناسی، استنباط، اجتهاد، فلسفه فقه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/888691>

